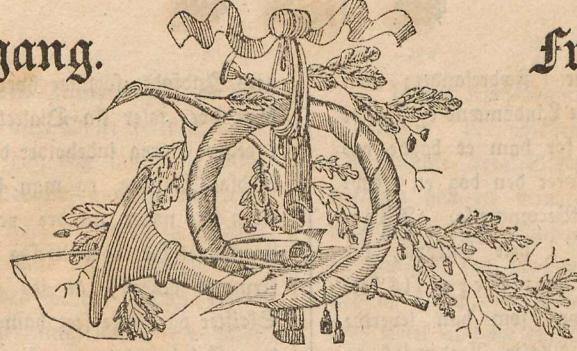


Ottende Aargang.

N. 168.

Fredag d. 22 Aug.

1834.



KØBENHAVNSPODSTEGN.

Udgiven af A. P. Lunge.

Trykt i det Poppiske Officin.

Dette Blad forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark, som i Hertugdømmerne.

Wandrings Minnen

af

v. Beskow.

(Forfæt).

Det kongl. Malerke-Gallerie var under Flytning, og skulde ordnes paa ny, hvorfor vi blot fik en mindre Deel deraf at see, og det kun ved at bestille en Bagtmester. Til al Ulykke paatog han sig derhos den Uleilighed at agere en Catalogue raisonné over Malerierne, for hvilke han dog aldrig angav anden Mester end Rafael for hvert Stykke. I Begyndelsen broede vi os ikke videre berom, men da han viste os en gammel Pavé og sagde, at det var et Portræt af Martin Luther, malet af Rafael, kunne vi ei tilbageholde en lydelig Latter, hvorved vi forspilde hans Velvillie, og Konstvandringen tog en hastig Ende. Dette Malerke-Gallerie indeholder kostbare Skatte af den italienske, hollandske og tydiske Skole, og er maaßke det rigeste i Norden.

Københavns Maler-Akademie er af erkjendt Værd. Udstillingen var længst forbi, men jeg sogte Lejlighed til at gjøre de fleste Mesterses personlige Bekjendtskab, og at see Prover af deres Talent i deres Atelier. Blandt dem udmerker sig især Portrætmaleren, Professor Horne-mann, hvis Værd er almeen erkjendt. Beskuelen af hans Arbeider skjønkede mig stor Forståelse. En Danæ, som han malede i Wien efter Correggio, syntes ligesom gjennemaandet af den himmelske Henrykelse, som hun følede ved Gudens Omarmelse. En Paris m. fl.

a. udmerkede sig som fuldendt Kunstværk. Prof. Hor-nemann er en lislig, vittig og elskværdig Mand. Han har længe opholdt sig udenlands og dannet sig efter Monstre i Dresden, Wien og Konsternes Moderland Italien; han maler ogsaa i Pastel, men jeg anseer denne Genre, skjønt den vel er bragt til relativ Fuldkommenhed, dog som en kold og tom Afart. — Herefter maa jeg nævne Hr. Lorenzen, hvem Holbergs Beundrere have at takke for den hele Række af Scener af „den guddommelige Norbagges“ Comoedier, som nu graveres af flere Kobberstikkere. Hr. Eckersberg, Historie- og Portrætmaler, en ligesaa duelig Artist, som behagelig og interessant Mand i Omgang. Af hans Portræter indtog mig især-deleshed et af hans Ven, Landskabsmaleren Dahl i Dresden. Hr. Gebauer, Dyr- og Landskabsmaler, som har leveret gode Stykker i begge disse Fag; Hr. Jacobsen, Fader og Son, for nærværende Tid Danmarks due-ligste Medailleurer.

Thorvaldsen og Maleren Lund, som var reist med ham, kunde jeg desværre ikke faae at see. Den første er nu paa Hjemreisen, og muligen forunder Skjebnen mig den Lykke, at gjøre hans Bekjendtskab paa min Vandring. Man har sagt mig, at der ei af hans Arbeider skal findes flere end eet i hans eget Fædreland, nemlig hans trenede Gratier, kjøbte af Hertugen af Augustenborg. Dette forekommer mig noget besynderligt, især da det er bekjendt, at den danske Regjering med faderlig og ofte rund-haandedt Omsorg beskytter Konsterne ligesaavel som Litte-raturen. Sørgell og Wystrom have svenske Konger og Mæcenater at takke for deres fleste Bestillinger; ogsaa

findes Mængden af deres Arbeider i Fædrelandet; men hvorvel den Interesse, hvormed egne Landsmænd og Fyrster antage sig en opvoksende Konstner, for ham er baade opmuntrende og lykkeliggjørende, medfører den dog en Indskrening i Udbredelsen af hans Berømmelse. Thorvaldsens Arbeider ere omspredte i hele Europa, der gives intet Land, hvor de ei ere kjendte; Sergells derimod (med Undtagelse af hans Satyr, som han leverede som Receptionsstykke til det franske Maler-Academie, og nogle faa andre) alle i Sverrig, og Sergell omtales ogsaa næsten kun i Sverrig og Frankrig, uagtet hans Genie — efter Canovas Uttring — har gjort ham fortjent til at indtage en Plads i europæisk Berømmelse ved Siden af denne og Thorvaldsen.

Den første Aften, vi besøgte Theatret, gav man Dehenschlägers „Hakon Jarl“, og jeg var faa meget mere glad derover; som jeg længe havde ønsket den Forneelse, at faae noget at see af denne Nordens første Dramaturgs Skuespil. Dr. Ryge, der ansees som Danmarks første tragiske Skuespiller, og som nylig med Bisald havde vist sig paa adskillige Theatre i Nordtykland, havde Hovedrollen. Han har et kraftfuld og imponerende Udvortes, et Klangfuldt, mandigt Organ og et udtryksfuldt Ansigt. Hans Spil var sandt og karakteristisk. Fru Heger (Dehenschlägers Svigerinde) indtager den første Plads som tragisk Skuespillerinde blandt Fruentimmer Personalet, og besidder uncegteligen et i hoi Grad ud-dannet Talent. Det som for mig forøgede Interessen af denne dramatiske Forestilling var Digterens egen Nærverelse. Stykket modtoges med stort Bisald. Min Ledsager og jeg blev enige om at besøge Dehenschläger den næste Dag. Jeg var mest glad over, at jeg deg havde faaet at see en dansk original Tragoedie — af første Klasse; men den ypperlige komiske Scene, grundlagt af Holberg, har jeg desværre ikke lært at kjende i dens Fædreland. Man omtaler isærdeleshed den komiske Skuespiller Fryden dal som en Meester i Holbergs Karakterer. Man kan ikke ret studere Holberg undtagen i Danmark, ligesom Bellman kun i Sverrig. Jeg haaber dog engang, ved et andet Besøg i Naboriget, at faae dette Savn erstattet.

Paa bestemt Tid begav vi os den følgende Dag til „Arel og Balborgs“ Forfatter. Under Vandringen dertil over Østergade og Bimmersgade havde jeg Hovedt fuldt af hans Verker. Min ringe Personlighed og Danskeligheden i at udtrykke mig passende og smukt i et mere fremmed Sprog valte nogen Forlegenhed hos mig. Danske og Svenske ere visselegensaa nærbeslægtede, at begge Ni-

gers Indsøgte forstaae hverandre paa det nærmeste, endog hvor hver taler sin Dialect; men den samme Talemaade i begge Sprog indeholder dog stundom en Ulighed og giver modsat Mening, og man kan, uden at ahne det, under tiden sige noget mindre passende istedetfor en Artighed. Formalet for vort Besøg syntes mig allerede en Deel fremmet derved, at jeg baade var bekjendt med hans Skrifter og havde seet ham selv. Den første Tanke, naar man skal besøge en mærkværdig Mand, for hvem man ikke vil vise sig keitet eller bære sig dumt ad, er sædvanlig: jeg gad vide, hvorledes han seer ud? Og ofte, naar man i Forestillingen har dannet sig et Billede af ham, men finder Originalen det aldeles ulig, er man i Begyndelsen ligesaa forlegen, som naar man til Examens har beredt sig paa et Spørgsmaal og faaer et ganske andet. En Mand med et saa vækkert og elskværdigt Udseende, som Correggios Sanger, tænkte jeg, er sikkert ligesaa indtagende i sit Væsen, og om han nu skulde ansee Dig for et reisende Fjog, som besøger Personer med Besøg, blot for at kunne sige, at han har seet dem, og opstrukke det i sin Dagbog, lader han sig visst ikke merke med det.

Imidlertid vare vi komne til Bislop Münters Huus og ringede paa Klokkescengen. Den som kom ud, for at aabne Doren, var ingen anden end Digteren selv, og jeg blev forestillet ham af min Ledsager. Efter nogle Sieblikkes Samtale fandt jeg mig hos ham som hjemme, som hos en gammel Bekjendt. Man kan vanskeligen være mere elskværdig, forekommende og aabenhjertig end Dehenschläger. Hans mandige Skønhed og indtagende Væsen i Dingang gjor det lige behagligt at see ham og høre ham. Han er, naar han vil, Hofmand i Ordets øde Bemærkelse, i det han forener en simpel og ligesom medfod Værdighed med en utvungen og behagelig Levemaade. Alt hvad der omgiver ham tyder paa Deden, Smag og Elegans. Ene Fred og Rolighed er afmalet paa hans Pande, og aande i denne Bolig, hvis Mure saa ofte gjenløde af Normanna-Harpens djørveste Slag — og blot omgiven af sin Hustrue og sine legende Børn, tegner han med gyslig sande Farver denne Hakon, som forskyder sin Mage og myrder sin Son. Over hans Skrivbord hænge Martin Luther, Goethe og Schiller. Han lever meest i sin Families Skjod. Man skulde troe, at en Mand af saa attif Urbanitet fortinligen levede i den store Verden; men twentimod. Skuespillet er den eneste større Folkesamling, han besøger. Han seer der, som han sagde, „et smukt Ansigt“, hører en vacker Musik, og vender tilbage til sin Pult. Da han yttrede, at han onskede sig 20 Aar tilbage af sin Levetid,

Kunde jeg ikke undlade at gjøre den Anmærkning, at han endnu syntes at være saa ung, at dette Ønske forekom overflodigt. Han svarede derpaa, at han dog fylgte sit 40de Åar en af disse Dage. Hans Udvortes antyder imidlertid kun lidet mere end nogle og 20 Åar. Den rolige Glæde, som hviler paa hans Ansigt, og hans stille lykkelige Liv, synes at bevise, at han er en ødel Mand. Han talede meget om det Bensfab og den Forening, som burde finde Sted mellem Sverrig og Danmark, som Brødefolk, ikke alene i Statslivet, men ogsaa i Litteraturen. Han troede at finde, at mellem de oplyste Klasser af begge Nationer eksisterede intet uvenskabeligt Sindelag og at det blot yttredes stundom af de simpleste Klasser. Han har i Sinde at foretage en Reise gennem Sverrig og Norge, som han forestiller sig vil blive interessant for ham.

Dehlenschläger forte mig en Aften til Raabek, hvilts Bekjendtskab jeg meget havde ønsket at gjøre. Den muntre Gubbe, som endnu kun har tabt lidet af sin Ungdoms Glæde, er nu sysselsat med Erindringer af sit Liv, som sikkert ville blive meget interessante. Det er behageligt — som Dohlenschläger udtrykte sig — stundom at titte ind i et Menneske. Saadanne Selvbekjendelser, som Martaignes og Rousseaus, ere altid i psychologiske Henseende mere oplysende end Folianter af abstracte Afhandlinger. — Efter Besøget hos Raabek gjorde vi en Promenade i Sondermarken — en af de vakkreste Haver paa Sjælland og Dohlenschlägers Favorit-Spadseregang, beliggende nær ved det Sted, han beboer ved Frederiksberg. Adgangen er i Almindelighed spærret og ene tilgjængelig for den Kongl. Familie og dens Omgivelser; men ved en roeværdig Liberalitet gjor „Frederiksbergs Digter“ en Undtagelse fra profanum vulgus, og har sin egen Nøgel til Haven. Det deilige MaanSkin, den herlige Udsigt, og fremfor alt det gode Selskab, gjorde mig denne Vandring dyrebar. Vor Samtalé berorte ikke blot Litteraturen, men ogsaa mange andre Ting, endog specielle, og jeg var rørt over den øde Interesse i de venlige, faderlige Maad, hvormed den erfarte Vice viste den svage Begynder i Litteraturen og Livets store Konst Veien. Inden vi fikkes, ønskede han mig Lykke til min Reise, til min Gjenkomst til Fædrelandet, og skrev i min Stam bog:

"Mod, Engling! — Bid Din Vandringstav, ad Stien
Gak, som en Olding, taus opmærksom hen,
Suug Honning af hver liflig Blomst som Bien,
Og ill paa Ørnevinger hjem igjen!"

København, den 7de October 1819.

A. Dohlenschläger.

Uagtet København ikke er betydelig folkerigere end Stockholm, har Staden dog et meget livligere Udseende. Den mindre Areal-Størrelse og Folkemængdens Sammentrængen paa en mindre Plads bidrage visselegent hertil; men noget ligger rimeligt ogsaa i en større Munterhed og Livlighed hos Nationen, samt en Lyst til mere at være ute af Huset, da man hos os ofte ei gaaer nogetsteds hen, uden at have et bestemt Grinde, eller være indbunden etssteds, ligesom Fruentimmer opholde sig hele Uger, ja stundom hele Maaneder, i deres Verelse. Udraaberne af Madvarer, Grønsager og andre Ting til Forhandling, forøge ogsaa Munterheden og Stoien paa Gaderne, og ere meget forskellige fra den mere Klosterlige Stilhed, som man med saa Undtagelser mørker i vor Ældre Hovedstad. I min Barndom mindes jeg at have hørt, at man idet mindste raabte med Viser og Svovlstikker — Alt for Oplysningen — paa Gaderne. Dette er nu for longe siden ophort, og viist er det, at et Skrig her og der er ubehageligt end en almindelig Larm. Men at raabe med Varer udenfor Husene er af virkelig Nutte for Huusholdningen. For hvert Slags Varer er et særligt Raab eller Modulation i Stemmen antagen, hvorved man i lang Afstand kan høre hvad der falbydes, og saaledes forsyne sig med det Fornødne for den Dag, eller for en Uge, uden at forlade sit Huus. I store Stæder bespares paa denne Maade letteligen et Ejendomstidende i Huusholdningen; thi Grønkone, Slagter, Giftekone o. s. v. gaae selv forbi Huset. En Mængde landlige Dragter, hvoriblandt Amagers Beboere ere de talrigeste, give Folkevrimlen paa Gaderne endnu større Afspænding.

(Sluttes i næste No.)

Nyheds-Post.

København den 22de August 1834. — Mod Godserne, som var ombord paa Linieskibet "Dronning Maria", da det stodte paa Grund, skal en Criminalundersøgelse være indledet. Stenen, hvorpaa Skibet stodte, er nu funden. Den er 14 God lang og 8 God bred, og har ikke været betegnet paa Kortet. Skibet har faaet, er forøvrigt høist ubetydelig, da en eneste Pompe funde holde Skibet frit for Vand.

— Der eksisterer paa Danmarks en Fortælling — original eller oversat — betitlet: "Lykken bedre end Forstanden", i hvilken forekommer en Vestindianer, der er indlogeret i København hos en Familie, som bestaaer af Moder og Datter. Han fatter Godhed for Datteren, og uden anden Hensigt end for at forvisse sig om, hvorvidt denne er gjensidig, fortæller